

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

18 травня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1045/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого - Патрюка М.В.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Макарчука М.А., Прилипка С.М. - доповідача,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя Соболевої Інеси Петрівни за зверненнями Горяйнова Є.А. та першого заступника голови Запорізької обласної державної адміністрації Бриля К.І.,

встановила:

У жовтні - грудні 2015 року та січні 2016 року до Комісії надійшли звернення Горяйнова Є.А. та першого заступника голови Запорізької обласної державної адміністрації Бриля К.І. щодо дій судді Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя Соболевої І.П., пов'язаних з безпідставним затягуванням або невжиттям суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом, зволіканням з виготовлення вмотивованого судового рішення, несвоєчасним наданням суддею копії судового рішення для її внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень, а також з істотними порушеннями норм процесуального права при здійсненні правосуддя, а саме постановою неправосудного рішення з порушенням норм процесуального права.

ОСОБА_1 вказує, що, перебуваючи під вартою 3 роки і 7 місяців, судовий розгляд справи триває понад 2 роки і 7 місяців і суддею не вживаються заходи щодо розгляду кримінального провадження у розумні строки.

Також вказує на безпідставні та необґрунтовані задоволення клопотань прокурора про продовження строку дії обраного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Перший заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації Бриль К.І. вказує на істотні порушення суддею норм процесуального права під час зміни обвинуваченому ОСОБА_2 запобіжного заходу з тримання під вартою на цілодобовий домашній арешт із застосуванням електронних засобів контролю.

Посилаючись на вказані обставини, заявник просить провести перевірку та вжити заходів дисциплінарного впливу стосовно судді.

Відповідно до статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» членом дисциплінарної палати Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Прилипком С.М. проведено перевірку викладених у зверненні даних.

Розглянувши висновок члена дисциплінарної палати та зібрані в процесі перевірки матеріали, заслухавши доповідача, дисциплінарна палата дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Соболевої І.П. необхідно відмовити з таких підстав.

Установлено, що 26 травня 2015 року у зв'язку із закінченням повноважень судді Макарова В.О. кримінальне провадження за обвинуваченням ОСОБА_1 та інших передано у провадження судді Соболевої І.П.

10 червня 2015 року проведено підготовче судове засідання, вирішено низку процесуальних питань, розглянуто клопотання учасників процесу та призначено слухання справи на 22 червня 2015 року.

22 червня 2015 року продовжено ОСОБА_1 та іншим дії запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, розглянуто клопотання ОСОБА_1 про відвід прокурора та відкладено розгляд провадження до 15 липня 2015 року.

15 липня 2015 року у зв'язку з відсутністю повноважень прокурора слухання провадження відкладено на 22 липня 2015 року.

22 липня 2015 року оголошено обвинувальний акт, встановлено порядок судового засідання та відкладено розгляд провадження до 28 липня 2015 року.

28 липня 2015 року у зв'язку із заявленням клопотання захисника про ознайомлення з матеріалами провадження слухання провадження перенесено на 29 липня 2015 року.

29 липня 2015 року у зв'язку із закінченням робочого часу розгляд провадження перенесено на 30 липня 2015 року.

30 липня 2015 року у судовому засіданні допитано свідків, потерпілого та оголошено перерву до 05 серпня 2015 року у зв'язку із закінченням робочого часу.

05 серпня 2015 року у судовому засіданні допитано свідків, потерпілого та оголошено перерву до 06 серпня 2015 року у зв'язку із закінченням робочого часу.

06 серпня 2015 року у судовому засіданні допитано свідків, задоволено клопотання ОСОБА_1, прийнято відмову від захисника, доручено призначити нового адвоката ОСОБА_1. У зв'язку із закінченням робочого часу у судовому засіданні оголошено перерву до 19 серпня 2015 року.

19 серпня 2015 року продовжено ОСОБА_1 та іншим дію обраного запобіжного заходу, проведено низку процесуальних дій та у зв'язку із закінченням робочого часу розгляд провадження відкладено до 20 серпня 2015 року.

20 серпня 2015 року судове засідання перенесено на 15 вересня 2015 року через недоставляння обвинувачених та неявкою захисника.

15 вересня 2015 року судове засідання відкладено до 17 вересня 2015 року.

17 вересня 2015 року судове засідання відкладено до 29 вересня 2015 року.

29 вересня 2015 року у судовому засіданні проведено низку процесуальних дій, розглянуто заявлені клопотання та відкладено розгляд провадження до 01 жовтня 2015 року.

01 жовтня 2015 року у судовому засіданні проведено низку процесуальних дій, розглянуто заявлені клопотання, допитано свідків та відкладено розгляд провадження до 02 жовтня 2015 року.

02 жовтня 2015 року у судовому засіданні продовжено допит свідків та оголошено перерву до 15 жовтня 2015 року для продовження допиту свідків.

15 жовтня 2015 року продовжено допит свідків, розглянуто клопотання та оголошено перерву до 22 жовтня 2015 року.

22 жовтня 2015 року за клопотанням захисника розгляд провадження відкладено на 29 жовтня 2015 року.

29 жовтня 2015 року допитано свідків у режимі відеоконференції та оголошено перерву до 05 листопада 2015 року.

05 листопада 2015 року розглянуто клопотання, допитано свідків та оголошено перерву до 10 листопада 2015 року.

10 листопада 2015 року розглянуто клопотання ОСОБА_1 про відвід судді Гашук К.В., допитано свідків та відкладено розгляд провадження до 01 грудня 2015 року.

Із письмових пояснень судді вбачається, що з 26 травня 2015 року їй передано кримінальне провадження за обвинуваченням ОСОБА_1 та інших у зв'язку із закінченням повноважень судді Макарова В.О.

Також суддею зауважено, що нею вживаються усі можливі заходи для швидкого, об'єктивного та неупередженого розгляду кримінального провадження. Саме ж провадження розглядається судом присяжних, є складним, налічує 32 томи та 8 обвинувачених, а тяжкість інкримінованих кримінальних правопорушень передбачає обов'язкову участь захисників.

Крім цього, суддею зазначено, що розгляд вказано кримінального провадження не позбавляє обов'язку розглядати інші кримінальні, цивільні, адміністративні справи та провадження, які розглядаються нею як слідчим суддею.

Також суддею звертається увага, що вона також одночасно бере участь у розгляді інших кримінальних справ у складі 6 колегій.

Відповідно до частини першої статті 318 КПК України судовий розгляд має бути проведений і завершений протягом розумного строку.

Частиною другою цієї ж статті передбачено, що судовий розгляд здійснюється в судовому засіданні з обов'язковою участю сторін кримінального провадження, крім випадків, передбачених цим Кодексом. У судове засідання викликаються потерпілий та інші учасники кримінального провадження.

Надані пояснення судді повністю підтверджуються надісланими до Комісії довідкою про рух справи та копіями процесуальних документів, а тому за своїм змістом є логічними та послідовними і не дають підстав вважати, що вони подані з метою уникнення відповідальності, у зв'язку з чим не можуть бути відхилені чи залишені поза увагою.

Матеріалами перевірки підтверджено належне виконання суддею Соболевою І.П. своїх посадових обов'язків, оскільки, враховуючи велику навантаженість на неї як на суддю районного суду міста Запоріжжя у період з 26 травня 2015 року по 10 листопада 2015 року, провела 21 судові засідання із проведенням великого обсягу процесуальних дій. Розглянуто велику кількість клопотань, допитано свідків.

Також слід звернути увагу, що інтервал оголошених перерв у судових засіданнях є фактично мінімальним, оскільки в середньому на один робочий місяць призначалось по 5 судових засідань.

Безпідставних відкладень судових засідань за результатами проведеної перевірки не встановлено.

Стосовно доводів звернення Горяйнова Є.А. щодо безпідставності та необґрунтованості задоволення клопотань прокурора про продовження строку дії обраного запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та доводів першого заступника голови Запорізької обласної державної адміністрації Бриля К.І. щодо порушення суддею норм процесуального права під час зміни обвинуваченому ОСОБА_2 запобіжного заходу з тримання під вартою на цілодобовий домашній арешт із застосуванням електронних засобів контролю то вони не можуть бути прийняті до уваги, виходячи з такого.

Ухвали Орджонкідзевського районного суду міста Запоріжжя про продовження строку тримання під вартою, а також ухвала від 08 грудня 2015 року, якою ОСОБА_2 змінено запобіжний захід з тримання під вартою на домашній арешт, окремому оскарженню не підлягають.

Згідно з правовою позицією Конституційного Суду України, викладеною у рішенні від 11 березня 2011 року № 2рп/2011, незалежність суддів полягає передусім у їхній самостійності, непов'язаності при здійсненні правосуддя будь-якими обставинами та іншою,

крім закону, волею. Давати оцінку процесуальним діям суддів щодо розгляду конкретної судової справи може лише апеляційна та касаційна інстанції при перегляді судових рішень.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України не наділена повноваженнями щодо оцінки судових рішень, оскільки таке право належить лише судам апеляційної та касаційної інстанцій.

Сам факт ухвалення судового рішення, яке суперечить інтересам особи, не може бути беззаперечною підставою для висновку про порушення суддею вимог щодо неупередженого розгляду справи або наявності у його діях складу дисциплінарного проступку.

Слід зазначити, що відповідно до вимог частини другої статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції 2010 року) судові рішення, що набрали законної сили, є обов'язковими до виконання усіма органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими та службовими особами, фізичними і юридичними особами та їх об'єднаннями на всій території України. Обов'язковість урахування (преюдиційність) судових рішень для інших судів визначається процесуальним законом.

Крім цього, частиною другою статті 392 КПК України передбачено, що ухвали, постановлені під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судових рішень, передбачених частиною першою цієї статті, окремому оскарженню не підлягають, крім випадків, визначених цим Кодексом. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до апеляційної скарги на судові рішення, передбачене частиною першою цієї статті.

Крім цього, матеріалами перевірки встановлено, що провадження у даному кримінальному провадженні триває.

Відповідно до частини другої статті 126 Конституції України заборонено вплив на суддів у будь-який спосіб при здійсненні ними правосуддя.

Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Згідно зі статтями 6, 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом.

Ключовими принципами статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод визначено верховенство права та належне здійснення правосуддя.

Таким чином, судова незалежність у міжнародно-правовому аспекті - це не тільки право людини на незалежний суд, а й право та обов'язок суду бути незалежним у процесі прийняття рішень, це - незалежність судової системи в цілому від виконавчої та законодавчої гілок влади, певні стандарти особистого статусу судді.

Згідно з частиною першою статті 5 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Повноваження Комісії визначено статтею 101 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», з урахуванням приписів якої Комісія розглядає в порядку дисциплінарного провадження звернення стосовно суддів місцевих та апеляційних судів з підстав визначених статтею 92 цього Закону та приймає рішення за результатами дисциплінарного провадження і за наявності підстав застосовує дисциплінарне стягнення.

Інших відомостей про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, що відповідно до частини першої статті 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» може бути підставою дисциплінарної відповідальності судді у поданому зверненні не зазначено.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначено статтею 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Оскільки в діях судді Соболевої І.П. не встановлено ознак дисциплінарного проступку, передбаченого статтею 92 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно неї відсутні.

Відповідно до частини дев'ятої статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі відсутності підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, закінчення строку давності притягнення або виявлення обставин, передбачених частиною п'ятою статті 93 цього Закону, орган, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, приймає рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді.

Доповідач відповідно до вимог частини першої статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» не бере участі у прийнятті рішення, а тому не підписує його.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 92-96, 101, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати,

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Орджонікідзевського районного суду міста Запоріжжя Соболевої Інеси Петрівни за зверненнями Горяйнова Є.А. та першого заступника голови Запорізької обласної державної адміністрації Бриля К.І.

Рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи оскарженню не підлягає.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макарчук